

Dr. Fábry Kornél: A Krisztussal való találkozás küldetéssel jár

Válasz a kor kihívásaira – eszközök a XXI. század emberhalászái kezében

Előre bocsátom, hogy nincsen nálam a bölcsék köve. Egyszerűen szeretném megosztani veletek néhány év tapasztalatát. Ezt a szép hosszú címet kaptam: *A Krisztussal való találkozás küldetéssel jár. Válasz a kor kihívásaira – eszközök a XXI. század emberhalászái kezében.* A kiscsoportban valószínűleg tízszer ennyi ötlet fog előkerülni. Én egyfajta látásmódot szeretnék átadni, ahogy a mostani helyzetet látom egy somogyi település szemszögéből. Kaposfüred egy 3000 fős település Kaposvár mellett. További 3 falut kellett még ellátnom. 2008-ban helyeztek oda. Elődöm, Feri bácsi 44 éven át volt ott plébános, akkor 88 éves volt. Én mostanra értem el azt a kort, amit ő egyhelyben töltött ott Kaposfüreden. Lehet, hogy 88 évesen én már nem is fogok élni, nem vágyom itt olyan sokáig lenni. Ha lehetne, már ma mennék fölfelé, de még van mit csinálni. Feri bácsinak egyre kevesebb türelme maradt, az emberek pedig elfogytak a templomból. Püspök atya azt mondta, hogy Feri bácsi írta neki levélben, hogy „itt már semmit sem lehet csinálni”.

0. Jelen kilátásaink

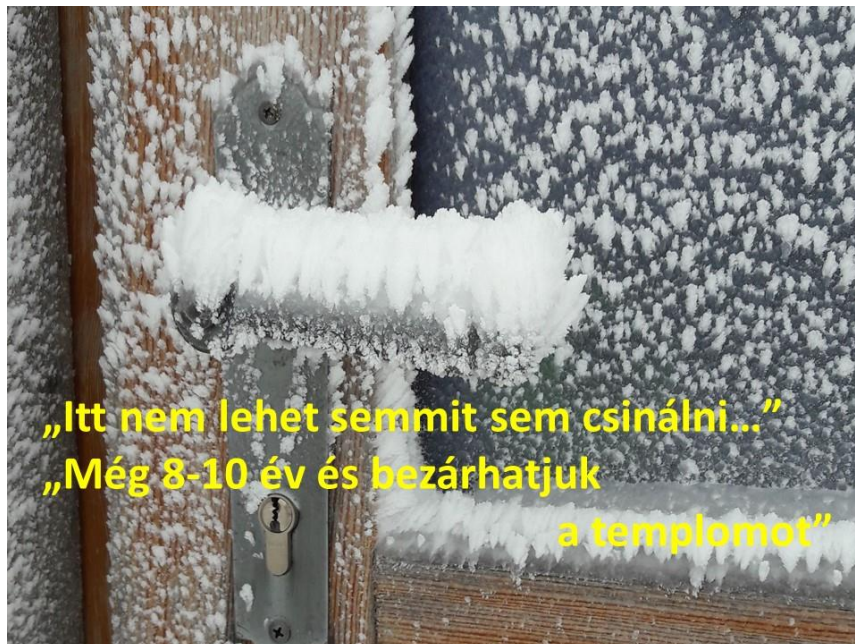
1. Mitől és hogyan növekszik egy közösség?

2. Barátság alapú közösség

3. Életadó és befogadó plébánia

4. Otthonunk – a templom

Öt pontot szeretnék végig venni, annak tükrében, hogy milyen eszközök állnak a rendelkezésünkre?

Kezdjük a kilátásainkkal! A plébánosok néha valóban úgy gondolják: itt nem lehet semmit sem csinálni. Itt olyan nép van, hogy ezek között semmire sem vagyunk képesek. Nem is érdeklik meg, hogy itt legyünk egyáltalán. Még 8-10 év és bezárhatjuk a templomot. Ha vártam volna még 5 évet, összeomlott volna a műemléktemplom, és sokkal olcsóbban kijöttem volna.

Milyen nehézségekkel találkozunk?

Túlterhelt, kiégett, szétforgácsolódó lelkipásztorok

Nézzük, hogy milyen nehézségekkel találkozunk. A felsorolás nyilván nem lesz a teljes, mindenki tegye hozzá a maga nehézségét.

Papjaink nagyon gyakran a túlterheltség, a kiégés szélén vannak. Talán kudarcok, csalódások, visszautasítások is érték őket. Ha valami plusz feladatról hallanak, felsóhajtanak, hogy már így is alig bírják. Amikor annak idején budapestiként a kaposvári egyházmegyét választottam, olvastam egy statisztikát, hogy van olyan pap, akinek 20 faluja van. Mit lehet 20 faluban csinálni, akkor is, ha mindegyik csak néhány száz fős? Lehet, hogy mindegyik templomban csak 5-10 idősebb néni van. Ez nem lehet túl inspiráló egy fiatal pap számára, aki 5-6 éven át a papságra készül, és akkor talán még nehezen is fogadják. Kispapként egy ifjúsági táborban kis cédulákon inkognitóban lehetett kérdezni. Az egyik kérdés így szólt: Én úgy tudtam, az lesz pap, aki senkinek se kell. Akkor belegondoltam, hogy majd megérkezem az első plébánosi helyemre, ott rám néznek, és azt gondolják: itt az ocsúja. Szegény, biztos nem talált menyecskét, hát papnak még jó lesz. Ilyen indulásból elég izgalmas papnak lenni.

Elavult módszerek

Egy idősebb pedagógus nem értette, miért kell neki továbbképzésre járni, hiszen már 35 éve a pályán van. Éppen ezért, mert generációs váltás van, a régi bevált módszerek elavultak. Még mindig látok

olyan templomokat, ahol kézzel írt plakátok vannak. Kedves és szép dolog ez, csak le van maradva 35 évvel, mert a mai világ abszolút virtuális. Rövid időszakokra van beosztva, a figyelmet rövid ideig tudjuk fenntartani. Egészen más az agykapacitása, a kommunikációs felülete a mai fiataloknak, az Y és a Z generációnak.

Ha maradunk a régi kaptafánál, és a jól bevált módszereinket próbáljuk alkalmazni, akkor lehet, hogy kevesebb hívő lesz, inkább az idősebbek, és jó kritikusak. Tipikus példám arra, hogy nem lehet mindenkinek megfelelni: egy fiatal káplán lendületesen ment áldoztatni, és visszajutott hozzá, hogy mit rohangászik a cibóriummal? Megfontolva ezt a visszajuttatott információt, legközelebb szép komótosan ment, jött is a visszajelzés: Mint a lajhár! Skizofrén állapothoz vezetne, ha mindig mindenkinek meg szeretnénk felelni. Kritikus és kevés hívőből van éppen elég.

**Aki templomainkból hiányzik:
*a 24 éves városi férfi***

Készítettek egy felmérést, hogy melyik az a kor és nem, aki hiányzik a templomainkból. Bemutatom: a 24 éves városi férfi. Legközelebb számoljátok össze, hány 24 éves férfi van a templomban. Mire sarkall ez bennünket? Vagy továbbra is azt gondoljuk, hogy itt semmit nem lehet csinálni, maradjon mindent úgy, ahogy van, visszük tovább a napi teendőket? Vagy megpróbálunk a 24 éves fiatalember agyával gondolkodni. Hogyan lehet a 24 éves városi férfit bevonítani a templomunkba? Erről később fogok beszélni.

Kevés aktív hívő, bevonható munkatárs...
A költségvetésünk hány százalékát fordítjuk
épületekre és mennyit munkatársakra?

Vs.

A gondok között szerepel még az is, hogy kevés az aktív hívő, a bevonható munkatárs. A hívek 10%-a aktív, tevőlegesen ott van a plébánián. De van egy jó hírem, ez is egy statisztika, hogy 40%-uk szívesen szolgálna, ha megkérnék őket valamire. Vajon anyagi eszközeink hány százalékát fordítjuk épületre, kőre, és mennyit a munkatársakra?

Van egy nagyon szép kis templom Londonban, ahol az Alpha kurzust kifejlesztették. Tipikusan olyan helyzetben volt, hogy 5-6 évvel később bezárhatják. Elkezdtek megoldáson gondolkodni, és feltalálták az Alpha kurzust. 1977-ben indították az elsőt, és ma már több mint 200 teljes állású alkalmazottjuk van. Mint egy nagyvállalat. Nagyon sokan járnak oda, mert sikerült úgy megszólítaniuk az embereket, hogy az számukra vonzó legyen.

**Mindenütt
akad legalább
2-3 ember,
aki minden
áldozatra kész
egy jó cél
érdekében.**

Annak idején úgy indultam a papságnak, hogy teljesen mindegy, hova helyez a püspök atya, 2-3 normális embert mindenütt lehet találni. Egyik helyemen sem csalódtam még, mindenhol vannak olyanok, akik mindent bevállalnak a jó ügy érdekében.

És Istennek semmi sem lehetetlen!
Főleg, ha nem akadályozzuk,
hanem mi is akarjuk!

Az örömhír: Istennek semmi sem lehetetlen. Ha fagyos a légkör, ő akkor is tudja virágoztatni a virágokat. Főleg, ha mi sem akadályozzuk, és mi is szeretnénk valamit tenni. Ha nem abból indulunk ki, hogy semmit sem lehet tenni, hanem abból: Uram, Veled semmi sem lehetetlen!

Mit is szeretnénk igazából?

Nyilván mindenki vágyik arra, hogy igazi, élő, életadó és befogadó egyházközsége legyen. Emlékszem, egyszer Máriagyúdre mentünk a férfiakkal (ez majd egy külön témakör lesz, mert ők egészen specifikus, sajátos igényű gondoskodást várnak), és amikor meglátta a plébános, azt mondta, hogy neki ez az álma. Ennyi férfival elmenni zarándokolni.

Milyen az életadó egyházközség?

- Szeretetteljes
- Községi
- Hívő
- Evangelizáló
- Imádkozó
- Nagylelkű
- Szolgáló
- Növekvő

Milyen az életadó egyházközség?

Szeretetteljes. Nagyon könnyű matematikai feladvány: hogyan lehet 8 embert egymástól egyenlő távolságra elosztani? Be kell menni egy hétköznapi misére Budapesten. Mi nem afrikai típusú emberek vagyunk, akik, ha egy ember ül a buszon, akkor melléülnek, hanem igyekszünk minél távolabb ülni a másiktól, nehogy zavarjuk egymást (nyilvánvalóan ez adott, ha nem ismerik egymást). Ha van egy csapat, akik összejárnak, és már szeretik egymást, ők egy padba fognak ülni. És ha már van egy pad, ami tele van, akkor a többiek is könnyebben jönnek közelebb. (Néha szoktam mondani, ha előadok, és hátulról kezdik feltölteni a helyeket, hogy ez nem katolikus templom, nyugodtan lehet az első sorba is ülni, nem muszáj hátulról kezdeni.) Vannak templomok, ahol manipulálják az embereket, és csak az első padtömböt fűtik. Rögtön nagyon csábító lesz az előre jövetel, főleg hideg időben. Az igazi befogadó egyházközség szeretetteljes.

Közösségi. Nagyon fontosnak érzem, hogy odatartozónak érezzük magunkat, a mi közösségünk, nem pedig egy szolgáltatóház, ahová ha akarok, elmegyek, ha nem akarok, nem megyek. A statisztika szerint minden hétvégén van 9 millió ember, aki nem megy el templomba, és ennek ellenére a zöme vallásosnak tartja magát. Ez olyan, mintha családtagnak érzed magad, de a vasárnapi ebédre nem mész el. Üresen marad a helyed.

Hívő. Nagyon fontosnak érzem, hogy a híveinket segítsük a tudatos keresztény életre. Amikor kimondom, hogy hiszek, akkor igazából azt mondom, hogy bízom. Egyszer érdemes így elmondani a Hiszekegyet, hogy bízom az egy Istenben, különösen az Egyházra vonatkozó részt. Bízom a katolikus anyaszentegyházban. Nem véletlenül vagyok itt. Nekünk kell átadni a hitet, a hit hallásból ered. Biztos vagyok benne, hogy a hívek szívesen kapnak tőlünk hitet, és a visszajelzéseikből a mi hitünk is tud növekedni. Tehát az igazi közösség hívő, és mindenki személyes istenkapcsolatra törekszik, mert akkor érzi igazán sajátjának a missziós küldetést.

Evangelizáló. Ha valaki találkozik Jézus Krisztussal, olyan öröm tölti be a szívét, amit nem tud magában tartani. Egész egyszerűen meg kell osztani mindenkivel. Az örömhír gyorsan terjed. Azt a fajta hozzáállást is el kell hintenünk a híveink között, hogy ne legyen számukra közömbös, hogy a szomszédjuk hova fog kerülni halála után. Éreznek-e felelősséget a mellettük, rokonságukban élők iránt, imádkoznak-e a megtérésükért? Tesznek-e bármit azért, hogy minél több keresztény legyen? Felnőtt egy generáció, amelynek a régi rendszer azt tanította, hogy a vallás magánügy. De olyan világban élünk, ahol egyre inkább azt látjuk, hogy nagyon nem magánügy. Főleg ha a vallásból

kiindulva valaki olyanokat tesz, ami mások kárára van. Tehát igazából teljesen önző szempontból kell evangelizálnunk, mert annál boldogabbak leszünk itt a földön, minél több keresztény van, aki nem lop, nem csal, nem hazudik, nem veri át a másikat, szeretetteljes, kedves. Egyszer Alpha kurzusra jött egy fiatal pár, a lány a kaposvári kosárcsapat minden meccsén ott van. Azt mondta, amióta Alphára jár és ismerkedik a kereszténységgel, egészen másképp szurkol. Most már nem szidja a bírót, az ellenfelet, hanem tényleg a csapatának szurkol. Ilyen pozitív hatása van, ha valaki a kereszténységgel találkozik.

Imádkozó. Mindennek az alapja az imádság, mert az imádság nem más, mint kapcsolat Istennel. Ez mindenkinek személyes ügye kell, hogy legyen. Tudjunk egymásért is imádkozni.

Nagylelkű. Adakozó. Ez nem feltétlenül a pénztárcára vonatkozik, hanem ahogy az Apostolok Cselekedeteiben olvassuk: mindenüket eladták, és szétosztották. A gazdagok adtak a szegényeknek, így a szegények sem szűkölködtek, a gazdagoknak is jutott. A hívek érezzék a sajátjuknak az egyházközséget, érezzék otthonuknak. Annak idején Rózsa Huba professzor mondta, hogy megéri fűteni a templomot. Mi is fűtjük. Csináltunk is egy szép táblázatot a fűtési szezonról, október 16-tól április 16-ig, benne rubrikák, a tetejére rá volt írva: ma én fűtöttem a templomot. Kiszámoltuk, hogy egy nap fűtési díja nagyjából 1800 Ft. Aki ezt befizeti, beírhatja a nevét az adott napra. Vagy ha inkognitóban szeretne maradni, akkor satírozza be. Az emberek magukénak érzik a templomot, és amikor az ő miséjük van, vagy éppen születésnapjuk, vagy esküvőjük, vagy bármi más, elvállalják azt a napot. Érzik, hogy hozzájárultak. Az a tapasztalatom, hogy ha valami konkrét dologra gyűjtünk, az az összeg mindig összegyűlik. Amikor a templomon a tetőt kellett lecserélni, kiszámoltam, hogy nagyjából 20.000 cserépre van szükség és egy cserép ára kb. 300 Ft. Kihirdettük, hogy aki szeretne hozzájárulni a templomtető cseréjéhez, az vehet cserépjegyet. Lefényképeztem a garázs tetejét, ugyanolyan hódfarkú cseréppel van borítva, ráírtam az egyik oldalára: „Otthonom lesz az Isten háza, mindörökké, szünet nélkül”. A másik oldalára pedig, hogy köszönjük, hogy ... db cserép megvásárlásával ön is hozzájárult a kaposfüredi templom tetőcseréjéhez. Kiraktuk a faliújságra a templom alaprajzát, és ahol tartottunk a cserépeladásban, úgy satíroztuk pirossal. Volt, hogy azt kellett hirdetnem: ti már nem áztok, de én még igen. Látták, hogy a pénzüket mire szántuk, és valóban el is készült. Amikor fölkerült az utolsó cserép, aznap leesett 10 cm hó. Ilyen gondviselészerű volt.

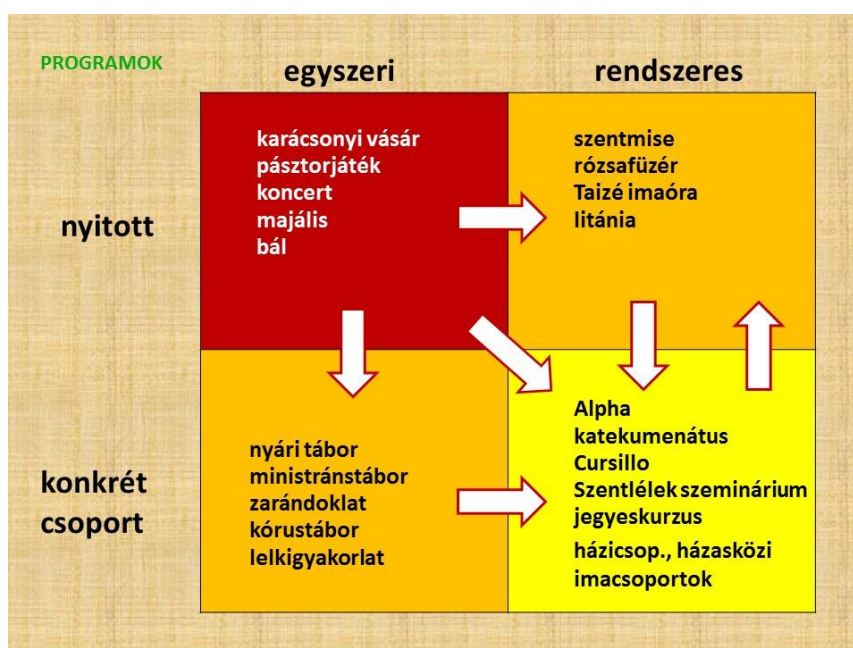
Szolgáló. Aki sajátjának érzi az egyházközséget, abban vállal szolgálatot is. A hívek 10%-a aktív, de 40% aktív lenne, ha megkérnék valamire. Érdekes mindenkit a karizmájának megfelelő közösségi szolgálatba bevonni.

Növekvő. Ha mindez megvalósul, akkor a közösség növekedni fog. Az egészséges közösség növekvő közösség. Ha csökken, sorvad egy közösség, akkor valami nem egészséges benne. Akkor meg kell vizsgálni, mitől csökken a létszám.

1. Mitől és hogyan növekszik egy közösség?

Mitől és hogyan növekszik a közösség? Egy elég bonyolult ábrát szeretnék nektek mutatni, de ha ez így bevésődik a szívünkbe, a lelkünkbe és az agyunkba, akkor már lesz víziónk. Nem napról napra élünk, hanem tudjuk, honnan hova akarunk eljutni. Ezt jó megosztani másokkal, és egészen kis lépésekre lebontani. Azt szeretnénk, hogy tele legyen a templom. De ez nem hirtelen fog megtörténni. Egy-egy embert mindenki el tud hívni. Például a következő hétre, ki-ki próbálja meg elhívni a szomszédját. Ennyit mindenki meg tud tenni, két szót váltanak a szomszédoddal, ha éppen nincsenek haragban. Ha haragban vannak, annál inkább el kell hívni: lesz egy különlegesebb mise, templombúcsúkor megáldják a családokat.

A vízszintes szinten találjuk a programok gyakoriságát: egyszeri és rendszeres. A függőleges oszlopon az látható, hogy kinek szólnak a programok. Az első kategória: nyitott, bárkit lehet rá hívni. A második kategória pedig egy konkrét csoport meghívása.

Az első rubrikába kerülnek az **egyszeri és nyitott** alkalmak, amelyek évente egyszer vannak, például egy karácsonyi vásár. Ezt mindenki tudja a faluban, vagy városban, hogy egy adott vasárnapon, vagy

advent vasárnapjain mise után vásár van, ott lehet találkozni, kis ajándékokat venni, és az összeggel még segítenek is valakinek. A pásztorjáték szintén nyitott, bárki megnézheti, a nagyszülők örülnek, ha unokájuk játszik benne. De ilyen lehet egy koncert a templomban, vagy egy majális a templomkertben. Ezek mindenki számára nyitottak, és oda eljőhet az is, aki templomba nem jár. Vagy egy farsangi bál, ahova szintén mindenkit hívhatunk.

Rendszeres és nyitott alkalom például a szentmise, a rózsafüzér, a taizéi imaóra. Ezek nyitottak, bárki bejőhet. A taizéi imaóra olyan, mint a mézes madzag. Első lépés az Egyház felé. Régen Budapesten minden pénteken volt, és ha valakit közelebb akartam hozni a keresztséghez, akkor elhívtam egy taizéi imaórára. Ülünk a félhomályban, elől gyertyák égnek, ikonok vannak kitéve, szép énekeket énekelünk. A betérőnek nem kell semmit csinálnia, biztonságban érezheti magát. Ez is nyitott és rendszeres alkalom lehet. Éppígy a litánia, ha valakit annak szépsége vonz.

A következő programok **konkrét csoportnak szólnak és egyszeri alkalmak**. Ilyenek lehetnek a nyári táborok. A családos tábor nyitottabb kategória, de a családközösségek együtt vesznek részt. A ministránstábor és a kórustábor kifejezetten egy bizonyos közösségnek szólnak. Egy zarándoklat, akár férfiakkal, akár az egyházközség híveivel is egy konkrét és egyszeri meghívás. Vagy egy lelkigyakorlat kifejezetten az egyházközség híveinek, vagy az ifjúságnak.

A negyedik kategória a **rendszeres és konkrét csoportnak** szóló programok. Ilyen lehet az Alpha kurzus. Az Alphán 12 alkalommal találkozunk heti egyszer, ez már rendszeres, elég nagy elkötelezettség. De ilyen lehet a katekumenátus is, heti-kétheti rendszerességgel, ez is elköteleződés. Aztán ilyenek lehetnek egy Cursillo utótalálkozói, egy cursillo-s csoport. Vagy a Szentlélek szeminárium, ami egy 9 héten át tartó lelkigyakorlat, ott is jelen van egyfajta elköteleződés, kérjük is, hogy csak az jelentkezzen, aki ezt tudja vállalni. De ilyen lehet egy jegyeskurzus is, ha 6-7 alkalmas, és csoportos találkozót tartunk a jegyesekkel. Ilyen lehet egy házi csoport, vagy házasközség, vagy imacsoport, akik rendszeresen találkoznak egymással. Mindenki egészítse ki a saját tapasztalatából további programokkal.

Milyen átjárhatóság van a csoportok között és mi a létjogosultsága mindennek?

Ha eljön valaki egy egyszeri nyitott alkalomra, egy bálra, és ott jól érzi magát, meghívhatjuk egy misére. Van esély arra, hogy az egyszeri nyitott alkalomról, ahol összebarátkozott valakivel, valakikkel, és ők meghívják, eljön egy misére vagy taizéi imaórára. Ha az egyszeri nyitottból továbbjut valaki, és például ministráns lesz, aztán eljön egy táborba egy konkrét csoporttal (ministránstábor). Ha valaki már rendszeresen eljön misére, közülük gyakran elköteleződnek valamelyik rendszeresebb alkalomra, Szentlélek szemináriumra, vagy Alphára. Bár az Alpha inkább olyanoknak szól, aki az első kategóriából jönnek. Volt rá példa, hogy egy bálon összeismerkedtem egy házaspárral, odaadtam nekik egy Alpha meghívót, és hétfőn már jöttek Alphára, pedig eredetileg csak bálózni akartak. Ez kicsit olyan, mint amikor bementem az Obiba, és azt a kérdezték, hogy adnék-e vért? Az ember bemegy egy zacskó szögért, aztán a vérét is szívják ☺. De olyan is van, hogy valaki közvetlenül az egyszeri, nyitott alkalomról jön el a rendszeres alkalomra.

A négy kategória közül melyik fogja növelni az egyházközség létszámát? Melyik fogja gyarapítani? A jobb alsó. Az a cél, hogy lehetőség szerint mindenkit elvezessünk a jobb alsó sarokba, a rendszeres, kötött alkalmakra. Ezekben van az elköteleződés és a növekedés. De látjuk, hogy önmagától ez nem fog menni, ezért van szükség az első háromra. Tehát ezért van létjogosultsága annak, hogy az egyházközség szervezzen bált, majális, profán dolgokat. Ezt is egészítse ki mindenki a saját tapasztalataival. Ha valaki rendszeresen, konkrét csoportba elkötelezi magát, belőle lesz a nyitott alkalmak rendszeres látogatója. Az egy fontos lépés, hogy a vasárnapi misén is ott van.

A barátság alapú közösség. Jézus azt mondja, hogy a „barátaimnak mondalak titeket”. Mindenki azt az istenképet adja tovább, amilyen a sajátja. Nagyon fontos, hogy istenképünk helyes és kiegyensúlyozott legyen. Hogyan lesz barátság alapú egy közösség? Vannak olyan templomok, ahol vasárnapi mise után egy perccel már senkit nem látok a környéken, mindenki rögtön haza indul. Öröm azt látni, amikor a mise után még ott beszélgetnek egymással az emberek. Miért? Mert ismerik egymást, mert barátságok szövődtek közöttük. Ezért nekünk, plébánosoknak – vagy explébánosnak – és a híveknek is olyan lehetőségeket kell teremtenünk, ahol barátságok szövődhetnek. A vasárnapi misén egymás hátát látják a hívek. Olyan alkalmakat kell teremteni, ahol egymás arcát is látják.

Egyik ősszel évkezdésre szerveztünk a plébánia kertbe egy grill-partyt, és mindenkit elhívtunk, aki akart jönni. Kaposfüred egy része „alvó” rész, sokan kiköltöztek a városból, ők a „gyütt-mentek” (a helyiek szerint az a baj, hogy csak gyűttek, de nem mentek ☺). Ez volt az az alkalom, amikor ez az antagonisztikus ellentét kezdett feloldódni. Leültek egy asztalhoz, együtt ettek, beszélgettek és a régi fürediek rájöttek, hogy milyen aranyosak azok a „gyütt-mentek”. Aztán már nem csak azt látták, hogy hozzák a gyerekeiket, és zajonganak a misén, hanem, hogy milyen kedvesek és aranyosak. Valóban kezdtek barátságok szövődni egy-egy asztal körül.

Néhány példa arra, hogy hol láthatják a hívek egymás arcát.

Baba-mama klub, szülő klub. Egy pedagógus segítségével igyekeztünk témákat hozni, és a szülőket is megkértük, hogy mondják el, milyen nehézségekkel küzdenek. Ezeket együtt átbeszélve tudtunk segítséget adni.

Tini klub. A „Biztos szikla tini klub” egy protestáns találmány, a jelszavuk az, hogy ha különböző kekszeket teszünk ki egy asztalra, akkor a csokis fog leghamarabb elfogyni. A tini klub 80%-a játék, 20%-a üzenet. Nagyon szeretik a gyerekek. Az elsőáldozás utáni időszakra terveztük, hogy az elsőáldozás és a bérnalkozási felkészítő között legyen hova jönni a gyerekeknek. Három éves kidolgozott anyaga van, interneten meg lehet rendelni. Sok benne a játék és mindig van egy téma, ami a kiskamaszokat érinti. Szívesen jöttek erre a heti két órás alkalomra.

Ide tartozik még a **hittan**, vagy a **ministráns foglalkozás**, ahol szintén találkozhatnak egymással a gyerekek.

Férfikör. A képen egy zárandoklat van, mielőtt bárki megtévesztésbe esne. Hadd áruljam el a titkot, ha meghirdetünk egy programot, ahová mindenkit szeretettel várunk, akkor kik jönnek? A nők. A férfi olyan fajta, akinek személyes meghívót kell adni. Akkor érzi biztonságban magát, ha magukfajta között lehet. Nagyon egyszerű a recept, bárki meg tudja csinálni. Havonta egyszer a következő vasárnapi evangéliumot kivetítem projektorral a falra, megkérek valakit, hogy olvassa fel. Arról beszélek nekik, a végén felteszek néhány kérdést, amiből jó beszélgetés alakul ki. Utána együtt (ugyanilyen kivetítéses módszerrel) elimádkozzuk a vesperást, két csoportra oszolva, nagyon ügyesen csinálják. Egy ilyen alkalmon 20-25-en vagyunk. Így telik el az első óra. A második órában előkerül a vörösbor, a zsíros kenyér, az asszonyok sültötte finom pogácsa és még egy órát kötetlenül beszélgetünk. Aztán úgy kell őket hazazavarni, hogy most már zár a „kocsma”. Kulturált körülmények között egy pohár bor mellett elbeszélgetünk. Nagyon nagy igény van erre, sőt az is felmerült, hogy elmennénk-e zárandokolni. A zárandoklat abból állt, hogy elmentünk egy másik településre, ott volt egy szentmise, majd egy pincében borkóstolóval egybekötött vacsora. Aztán ezt tovább fejlesztettük, mikor Nagyrádára mentünk, és útba esett Zalakaros. Pénteken délután fél 2-kor indultunk, 3-tól 6-ig döfönye a Zalakarosi fürdőben, fél 7-kor szentmise a nagyradai templomban, utána az Ottó pincészetben vacsora borkóstolóval, és vidáman hazatértünk. Emlékszem, egyszer amikor 50 férfival megjelentünk valahol és az atya kezdte bemutatni a templomot, már 5 perce beszélt, egyszercsak megkérdezi: és hol vannak az asszonyok? Mondom, ez egy ilyen csapat. Volt, aki elhívta a barátját: megyünk kirándulni, lesz benne fürdő, vacsora, közben egy mise is... Szívesen eljött és utána vasárnap ott volt a templomban. Aztán szép lassan elkezdett járni a férfikör alkalmaira és 50 év után meggyónt. Mindez annak köszönhető, hogy volt egy „profán” zárandoklat. Amikor a templomban hirdetem, hogy a férfikörrel zárandokolni megyünk, nevettek: Persze, zárandokolni! Van amikor keresztúton, szentmisén veszünk részt, a helyi atyát felkérem gyóntatásra. Aztán évente négyszer mentünk zárandokolni, annyira vallásosak lettek. Ez egy nagyon hasznos dolog.

Ehhez kapcsolódik még a borszentelés, ami szintén egy kultikus cselekmény, karácsony után Jánosnapkor szokás, hogy hozni kell három üveg bort, egyik üveg a templomé, s másodikat megisszák helyben, a harmadikat pedig, mivel meg van áldva, beleöntögetik a hordóba.

Táborok és kirándulások. A kirándulásokon sok időt töltünk együtt, együtt gyalogolunk, ott sok mindenkivel lehet találkozni, beszélgetni.

Zarándoklatok. Itt éppen a férfi-körrel zárándokolunk, keresztutat járunk.

Parkoló-party. Saját kezűleg készítettük a parkolót és aki dolgozott benne, guríthatott egy métert a söröshordón. Tele raktuk asztalokkal a parkolót és mindenkit elhívtunk. Az első alkalommal olyan jól sikerült, hogy már nem parkoló avató partynak hívtuk, hanem minden év szeptemberének első szombatján parkoló-partyt tartottunk. „Ha hoztok, esztek, jösztek, lesztek” módszerrel, malacsütéssel, délután 5-től este 10-ig ott ül az egyházközség az utcán, nyíltan ünnepelve, bárki csatlakozhat. Ez az első kategória, ha visszaemlékeztek a piros négyzetre.

Majális. Ez is nyitott program, sok mindenkinek igyekszünk programot szervezni, kicsi gyerekektől a felnőttekig.

Bál. Be is lehet öltözni jelmezekbe, nem megszokott féle együttlét.

Szilveszteri szentségimádás. Este 6-kor hálaadó szentmise. Nem a szokásos módon felsorolva a halálozások, keresztelesek számát, mennyi volt a bevétel, a kiadás. Kézi mikrofonnal kérdeztem az embereket, ki miért ad hálát az elmúlt évből. Jelentkeztek és fantasztikus dolgokat mondtak, és összeállt az egész év. Este 11-től gyülekeztünk a templomban, csendes szentségimádásban töltöttük az év utolsó óráját Jézussal, utána szentségi áldás, elénekeltük a himnuszot, végül pezsgővel koccintottunk. Sokan voltunk ezen is. Aki nem ment el szilveszterezni, az szívesen töltötte együtt az év utolsó óráját.

Forralt bor az éjféli mise után. Néhány éve olyan volt a karácsony, hogy 25-én plusz 24 fok volt, az éjféli mise idején is plusz 20, egy nap alatt elolvadt minden. Akkor hideg Coca-Colát kellett volna osztani, de hát forralt borral készültünk... Kb. 30 liter el szokott fogyni az éjféli mise után. Az is egy

kötetlen együttlét. Egy kis pásztortűzet raktunk a templom előtt, barátságosan iszunk egy kis teát, vagy éppen forralt bort, sütit is hoznak a hívek.

Rózsafüzér társulatok összejövetele. Ez is egy sikertörténet. Mikor Kaposfüredre kerültem, 4 rózsafüzér társulati tag volt. Mikor eljöttem, 120... Egész egyszerűen üzleti ajánlatot tettem. Leírtam, hogy miből áll a rózsafüzér társulati tagság, és az asszonyok kezdték kérdezni a férfiakat is. A 120 tagból 37 férfi. Van egy 20 fős, csak férfiakkal álló rózsafüzér társulat. Van-e naponta 5 perced imádkozni? Ha van, akkor ezért cserébe, életedben és halálodban, havonta egy mise érted szól, a rózsafüzér társulat élő és elhunyt tagjaiért. Mondhatjuk úgy, hogy egy életbiztosítás. Sokan azt mondták, hogy 5 percük van. Mire kihirdettem, hogy 100 tagja van a társulatnak, addigra már 120 volt. Nem én kezdtem el, én csak odaadtam a papírt, hogyan kell mondani a rózsafüzért. A szokásos módon, havonta egyszer találkoznak. De emellett lehet bátorítani őket, hogy házaknál is jöjjenek össze gyakrabban. Miért ne lehetne havi egy ilyen találkozót csinálni? Ott is megismerhetik egymást az egy körbe tartozó emberek.

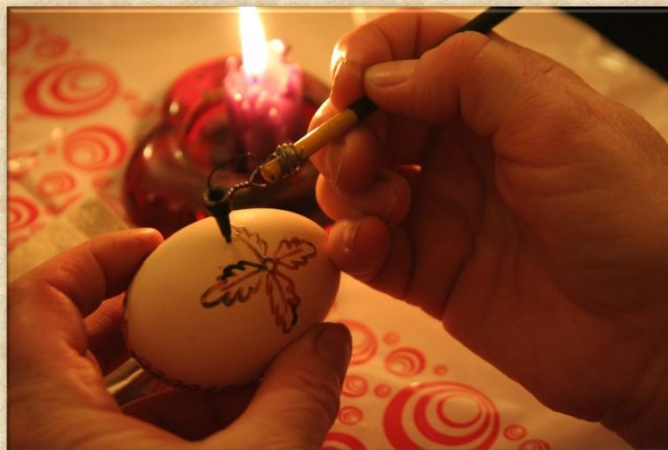

Családos, házas közösségek. Jó, hogyha létre tud jönni, esetleg jegyes kurzusból meg tud maradni egy ilyen. Vagy házas hétvéges közösség. Nagyon fontos, hogy két hetente találkozzanak.

Játszóházak, adventi koszorúkészítés. Advent első vasárnapja előtt, szombaton 3 órás program a plébánián, a hívek családostul, gyerekestül jönnek. Kisgyerekeknek kicsit más a program, a többiek készítik az adventi koszorúkat, nagyon szépeket alkotnak.

- húsvéti kézműveskedés

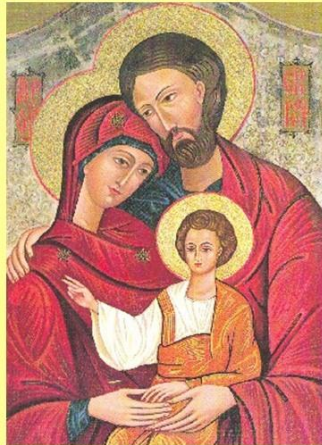
Húsvét előtti tojásfestés. Hívunk valakit, aki elmondja és megtanítja, hogyan kell viasszal szép formákat rajzolni. Ez is összehozza az embereket, miközben szép zene szól, dolgoznak és beszélgetnek. Kicsit olyan, mint a fonó volt régen. Összegyűltek, beszélgettek, a kezük is járt, meg a szájuk is.

- közös sport és játék

Közös sport és játék. Kell egy kis móka, hogy tudjunk együtt játszani.

- szállást keres a Szent Család

Szállást keres a Szent Család. A Szent Család ikont viszik házról házra. A két család találkozik, újabb lehetőség egymás megismerésére. Fel lehet rá iratkozni, ez 24 találkozó. Már advent legelején el szoktuk kezdeni. Tudok olyan plébániát, ahol három Szent Család ikon jár körbe, mert annyian jelentkeztek. Szép liturgiával átadhatják a családok egymásnak az ikont.

- közös szolgálatok: ének-, zenekar

Szolgálatok. Amikor szolgálatban dolgoznak együtt az emberek, nagyon mély barátságok szövődhetnek. Például ének-zenekari tagok, akik hetente próbálnak, szentmiséken szolgálnak, jól ismerik egymást. Az egyik legösszetartóbb közösséggé tud válni. Ide sorolhatjuk az Alpha csapatát is.

Közös munka. Például **fahasogatás kalákában.** Amikor meghozták a fát a plébániára, nyolcan-tízen összegyűltünk, szalagfűrészsel vágtuk, vagy hasogattuk. Aztán amikor valaki máshoz hoztak fát, oda mentünk és azt is együtt hasogattuk fel. Segítettünk egymásnak és mennyivel vidámabb volt így, mintha otthon mindenki egyedül vágta volna a saját fáját.

Tavaszi, őszi templomkert takarítás. Amikor 30 ember ott serénykedik, fűvet gereblyézik, talicskázik, lehet beszélgetni, iszunk együtt egy pohár üdítőt. A **templomtakarítás** is közös munka, jó, hogyha nem egy embernek kell csinálnia. A **karácsonyfa és betlehem állítás**, fa befaragása férfias dolog szokott lenni. **Petákvásárra ajándékot készíteni**, az is közös tevékenység. A petákvásárból van egy kis bevétele a Karitásznak.

Főzés hajléktalanoknak. Azt is jobb együtt csinálni, és utána elvinni együtt a hajléktalanszállóra, karácsony környékén vagy máskor.

Karitás. Együtt készítik el és hordják ki az élelmiszer csomagokat.

Parkoló építés. Ahogy a képen is látjuk. Ezt csak egyszer kell, ha jól megcsináltuk.

Alpha. Az Alpha délután 4-kor kezdődik az előkészítéssel és tart este 10-ig. Ha valaki együtt tölt másokkal 6 órát hetente, ott alakulnak barátságok.

Lelkigyakorlat, bál szervezése.

Minden olyan, amit csapatban lehet csinálni, építi a barátságokat.

Ünneplések, megemlékezések

- Ott vagyunk szívesen, ahol figyelnek ránk, szeretnek és fontosak vagyunk.
- Ennek eszközei lehetnek az ünnepek:
 - szerelmes mise
 - születésnaposok köszöntése
 - negyedévenként az 1 évvel korábban elhunytakért mise, a gyászolók felkeresése

Mi, emberek ott szeretünk lenni, ahol odafigyelnek ránk, ahol fontosak vagyunk. Ennek eszközei lehetnek a ünnepek.

Szerelmes mise. Amikor közeledik a házasság hete, megnézzük a házasságkötési anyakönyvben, kik ünnepelnek kerek házassági évfordulót (1, 5, 10, 15, 20, 25, stb.). Meghívjuk őket a szerelmes misére, külön köszöntjük az abban az évben ezüst-, vagy aranylakodalmasokat. A jelenlevő házaspár, ha úgy gondolják, megújíthatják házassági fogadalmukat. Ennek liturgiáját egy házaspár vezeti. A mise végén pedig megáldom a jegyeseket, szerelmespárokat és mindenki kap egy kis mézeskalács szívet ajándékba. A kerek évfordulós házaspárokat meghívjuk a plébániára agapéra, ott találkoznak a következő évben házasulandókkal, a jegyeseikkel. Nagyon klassz tapasztalat, hogy 50 éves házaspárok beszélnek az életükről, hogyan lehet 50 évig szeretetben kitartani egymás mellett.

Születésnaposok köszöntése. Havonta egyszer meghirdetjük, hogy a következő vasárnap a délelőtti misén köszöntjük azokat, akik abban a hónapban ünneplik a születésnapjukat. A mise vége előtt kihívom őket, kicsit beszélgetek velük, ki a legfiatalabb, ki a legidősebb közülük, kinek van aznap születésnapja, kinek van kerek évfordulója. Egy kicsit megismerjük őket, hogy kik az aktuális havi születésnaposok. Elénekeljük nekik az ároni áldást, és igekártyákat kapnak ajándékba, az Isten üzenetét. Nagyon várják ezt az ünneplést.

Negyedévenként meg szoktuk hívni azokat, akik abban a negyedévben, előző évben **gyászoltak**. Felkeressük őket, hogy vannak. Aki megözvegyült, annak jól esik, ha elmegyünk hozzá és személyesen hívjuk meg. Egy hétköznapi szerda esti misére hívjuk meg az előző negyedévben elhunytak hozzátartozóit. Így a gyászolókkal is tudunk kicsit törődni.

- Anyák napja
- Erzsébet nap környékén idősök teaháza
- lelkipásztori levelek
- templombúcsúkor családok megáldása

Anyák napja. Ilyenkor rózsát szoktunk venni, kihívom a gyerekeket, hogy akinek itt van az édesanyja, nagymamája, adjon neki egy szál rózsát. Egy kis verssel vagy történettel készülök. Utána kihívom azokat az édesanyákat, nagymamákat, akiknek vagy meghalt, vagy éppen távol van a gyermeke, az ő nevükben adok egy szál rózsát. Nagyon megható szokott lenni és kifejezetten örülnek neki.

Erzsébet nap környékén idősök teaháza. Erzsébet nap környékén meghívom az időseket egy teadélutánra. Ők hoznak sütit, általában 3 tonna süti szokott maradni ☺.

Elég nagy a forgalom a plébánián. Havonta olyan 4-500 ember fordult meg a plébánián, és tizenvalahány embernek volt kulcsa hozzá. Ha én nem is voltam otthon, az élet zajlott tovább.

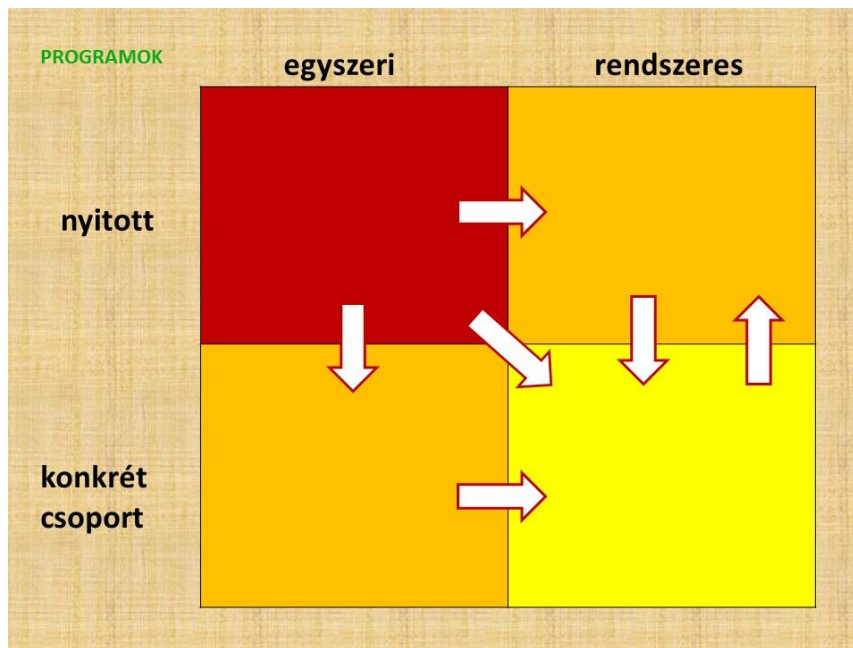
Amikor oda kerültem, 9 hónap alatt felújítottuk a plébániát. Meghívtam az első találkozásra a néniket, hogy megmutassam, mi lett a plébániából. Voltak olyan hangok, hogy minek ekkora palota; mert kicsit kibővítettük. Amikor látták, az egész házból mekkora az én szobám és az összes többi mind közösségi tér és mekkora élet van, más lett a hozzáállás. Látták, hogy az egyik fal üres, azt mondták, oda kell valami. – Nem, az a mozivászon. Lesz filmklub.

A 30-40 fős templomlátogató közösségből kezdtek jönni családok, gyerekek. Ez zavarta is őket az elején. A templomban mindenkinek megvolt a saját helye. Ezt úgy sikerült kiküszöbölni, hogy új padpárnákat csináltattunk és kispárnából is kétszer annyit, mint amennyi addig volt. Megkértem, hogy mindenki vigye haza a csíkos-pöttyös-virágos-kockás párnáját, és ettől kezdve nem volt az, hogy nagytakarítás után mindenki kereste a sajátját. Hanem mindenki oda ül, ahova akar. Kértem a hívektől, hogy látják, egyre többen vagyunk és ha valaki véletlenül elfoglalja a helyét, ne küldje arrébb. Biztos ők sem örülnének, ha más templomban elküldenék őket onnan, ahová leültek. Kicsit nevelni is kell, hogy befogadó közösséggé váljunk.

Lelkipásztori leveleket szoktam írni, az elsőt bemutatkozó levélként, hogy honnan jöttem. Később minden búcsúra hívtam benne a híveket, és leírtam, mi minden történt az elmúlt évben. Mi újult meg, milyen programok vannak, mire várjuk őket, és meghívtam az embereket a búcsús mise végén a családok megáldására. Nagyon sokat eljöttek a búcsúra, azért, mert külön áldást kaptak. Érdekes, hogy nagyon számítanak az emberek az áldásra.

A 8. szentség pedig az ételszentelés. Arra is sok olyan ember jön, aki templomba nem jár, de azt mondja, finomabb az áldott sonka, mint a nem áldott. Jöjjenek csak, és ha akkor szeretettel tudjuk fogadni, az jó dolog.

Mi, plébánosok gyakran beleesünk abba a hibába, hogy a távollevőket szidjuk a jelenlévőknek. Vagy valaki évente egyszer eljön az éjféli misére, és akkor jól leszidjuk. Nekünk nem azt kell néznünk, hogy ki milyen gyakran jár misére, hanem ott segítsük egy lépéssel közelebb, ahol éppen tart a lelki életében. Külön szoktam köszönteni, akik aznap vannak csak velünk, milyen jó, hogy itt vannak, és máskor is szeretettel látjuk őket. Egészen másképp fognak visszajönni, mert ha valaki egyszer eljön és akkor is leszidják, többet nem fog jönni.

Láttuk, hogy mennyi minden fér bele az első kategóriába. A növekedést a jobb alsó sarok fogja adni. Ha a programjaink meghívása során szép lassan eljuttatunk oda valakit, remélhetőleg elkötelezett tagja lesz a közösségnek.

3. Életadó, befogadó plébánia

„Fejétől búzlik a hal...”

Elrettentő plébánosi példák:

A, a pók, ami csak ül a hálójában és a belerepülőnek kiszívja a vérét.

Mitől lesz egy plébánia életadó és befogadó? Van egy csúnya mondás: fejétől búzlik a hal. Vagy: amilyen az osztályfőnök, olyan az osztálya. Plébános testvéreimtől előre is elnézést kérek, minden negatív példa, amit mondani fogok, Alaszkából jön, nem Magyarországról. Az összes pozitív példa Magyarországról van.

Elrettentő plébánosi példák:

Az a pók, amelyik csak ül a hálójában, és ha valaki betéved, annak kiszívja a vérét. Például ha valaki bejön temetést intézni, akkor az elmúlt 10 évre visszamenőleg befizettetjük vele az egyházadót. Valószínűleg kétszer fogunk vele találkozni: először és utoljára. ☺

**B, a „népnevelő”
C, a mizantróp**

**„Szív kell ehhez,
öcsém!”**

A másik negatív példa a népnevelő. Erre két példát mondok, szintén Alaszkából. Esküvő van, a násznép picit morajlik, mert már előtte egy felessel kezdték az ünneplést. Kijön a plébános és jól leszidja őket, hogy ez egy templom, tessék viselkedni! Biztos, hogy abban a félórában kell megnevelni azt a szerencsétlent, aki életében egyszer bejön egy templomba? Örülök, hogy itt van, de jó, érezzék jól magukat Isten házában, Isten gyermekei ők is.

Szintén Alaszkában történt, hogy az első padban egy hölgy valamit lapozgatott prédikáció közben, talán a Hozsannát vagy a Bibliáját. A pap elkezdett vele üvöltözni, hogy ne lapozgasson, amíg ő prédikál. Mindenki lefagyott. Biztos, hogy nem fog többet lapozgatni a prédikációja alatt, mert messze el fogja kerülni a templomot is. Ráadásul hétköznapi mise volt, a pap örülhetett volna, de jó, hogy itt van!

A mizantróp. Aki nem szereti az embereket, ne legyen pap. Fiatalok kérdezték egy idősebb atyától – ez már Magyarországon volt –, hogy mi kell a papsághoz? A rövid válasz így szólt: „Szív kell ehhez, öcsém!” És ha van szívünk... Jézusnak is megesett a szíve a népen.

Az iroda az evangelizáció elsődleges helye.

**Óvd a
házisárkánytól!**

Az evangelizáció első helye az iroda vagy a plébánia hivatal, ahol először találkozunk az emberekkel. Nagyon nem mindegy, hogyan fogadjuk őket. Nem mindegy, hogy ki van az irodában, érdemes óvni a házisárkánytól. Néha nagy levegőt kell venni, és az idősödő irodistát érdemei elismerései mellett nyugdíjazni. Látok olyan hívőt, akinek igazából nincs dolga az irodában, de mivel olyan kedvesen meghallgatják, vissza-visszajön. Olyan jó egy kicsit leülni és beszélgetni. Aki így jön be, pozitív élménnyel távozzon az irodából. Én két kezemen meg tudom számolni, hány órát töltöttem irodában pap létemre. Ennek ellenére nagyon sokat találkozom az emberekkel, mielőtt bárki azt mondaná, hogy pedig a papnak ott kell ülnie napi 5 órát az irodában, hogy találkozzon az emberekkel. Én más eszközöket használok. Fölülök a fűnyíró traktorra és nyírom a fűvet a templomkertben, rengeteg emberrel találkozom, akik ott meg tudnak szólítani. Nagyon fontos, hogy az irodistánk rá tudjon mosolyogni a betérőre, legyen egy vigasztaló szava a gyászolóhoz, örüljön a kicsi gyerekeknek, akit keresztelni hoznak, és szívesen tájékoztatja a jegyeseket a teendőkről.

**Egy csepp mézzel több legyet lehet fogni,
mint egy hordó ecettel.**

**Nyílt szívű plébános - befogadó közösséget alakít.
Könnyű papnak lenni: szeretni kell az embereket
és nem várni tőlük semmit...**

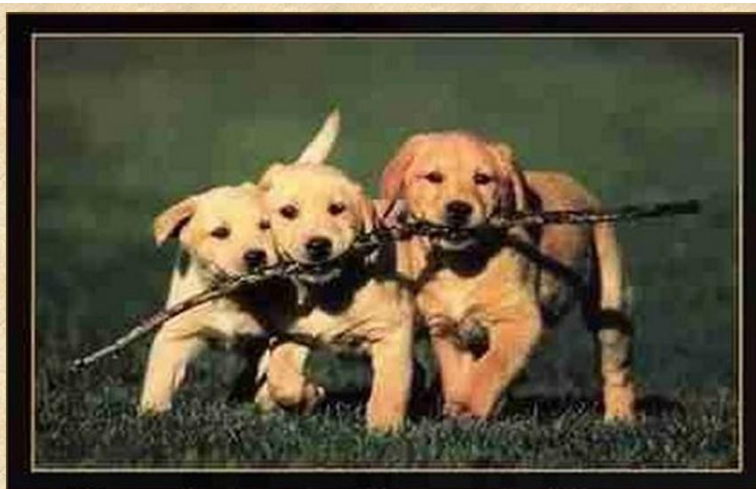
Ismerős a mondás: „Egy csepp mézzel több legyet lehet fogni, mint egy hordó ecettel.” Kedves szóval igazából bárki megfogható. Egy mosollyal tényleg mindenki közelebb kerül az egyházhoz. Ha nyíltszívű a plébános, akkor befogadó közösséget fog tudni kialakítani. Ha a hívek látják, hogyan csináljuk, ők is úgy fognak tenni. Egy kis bátorítás kell azért a híveknek, hogy ők is legyenek befogadóak és ne olyan kritikusak. Nagyon könnyű papnak lenni. Két dolog kell hozzá: szeretni kell az embereket és semmit nem várni tőlük. Ez nem cinikus hozzáállás. Nagyon sok atya beleesik abba a hibába, hogy feltételez egy előzetes tudást a jelenlévők részéről. Felnőtt két generáció, amely nem kapott vallásos nevelést. Azt sem tudják, mit kell csinálni, hogyan kell köszönni. Megint egy alaszcai példa: temetésen valaki rágózik, és a temető pap rászól, hogy ne rágózzon. Tényleg az a 20 perc kell a nevelésre?

Ha szeretem az embereket, akkor higgyétek el, viszont fognak szeretni. Ha kevés szeretetet kap egy pap a többiektől, akkor kiürülhet, de nekünk van egy felső csatornánk és magától a szeretettől tudunk feltöltődni. Ezért nagyon fontos, hogy a pap lelki élete a Krisztussal való kapcsolaton alapuljon. Nekem nagyon fontos, hogy a zsolozsmán kívül hosszú időt töltssek az Oltáriszentség előtt. Vele beszélem meg minden dolgomat, tőle kapom az ötleteket is. Tegnap szomorú szívvel tapasztaltam, hogy mivel a kápolnában is kiscsoport volt, nem lehetett elvonulni imádkozni. De azért bízom benne, hogy az Eucharisztikus Kongresszusra készülve egyre több templomban lesz egész napos szentségimádás, hogy a híveknek legyen lehetőségük betérni.

Befogadó plébánián alapvető a bizalom és a szubszidiaritás.

A befogadó plébánián alapvető a bizalom és a szubszidiaritás. Ha egy plébános nem bíz a híveiben, akkor minden munka rajta marad és előbb-utóbb kiég. A bizalom fontos dolog. A szubszidiaritás pedig a munkamegosztást jelenti. Amit lehet, és nem nekem kell megtenni, azt átadom másnak. Én életemben egy anyakönyvet sem töltöttem ki. Viszont nagyon jól nevelt önkéntes irodásaim voltak. Megmutattam, hogy kell és utána ők csinálták, még a binációimat is ők töltötték ki, nekem csak alá kellett írni. Sok mindent át tudunk adni a híveknek, ha bízunk bennük és nem mindent mi akarunk csinálni. A hívek 10%-a aktív, de 40% lenne, ha megkérnénk valamire.

„Itt szabad hibázni...”

Alapszabály a plébánián, hogy szabad hibázni. Miért? Mert csak az hibázik, aki csinál is valamit. Aki nem csinál semmit, az hibázza a legnagyobbat, ezt a hibát nem szabad elkövetni. A pálya széléről könnyű bekiabálni, de gyere... Bátorítani kell a híveket és megköszönni mindent. A köszönöm egy varázsszó. Nagyon sokat dolgoznak szívesen egy köszönömért. Példul egy bál szervezése, ha egyedül kéne csinálnom, hogyan győzném? A vacsorától kezdve a nyitótáncig mindent rábízok valakire, szervezze meg.

A hagyományos plébánia és a befogadó plébánia közötti különbség. A hagyományos plébánián azt várjuk el attól, aki bejön a templomba, hogy viselkedjen. Ne rágózzon a temetésen, térdeljen le, amikor a többiek letérdelnek. Először viselkedj! Ha viselkedsz és kitartasz, akkor esetleg hitre jutsz, és majd ha hitre jutottál, akkor esetleg befogadunk. Akkor már közénk tartozhatsz. Ez az alap hozzáállás, de ez téves. Ezt nem támogatjuk. Milyen ehelyett a befogadó plébánia? Először is, gyere úgy, ahogy vagy! Befogadunk. Lehet, hogy piercing lóg a szemöldöködből, vagy tele vagy tetoválással, semmi baj, gyere! Mert Isten országában nem válogatnak ilyen szempontból. Örülünk, hogy itt vagy! Ezt érezzék: engem itt szeretettel fogadtak, nem küldtek arrébb abból a padból, ahova leültem. Van egy viharsarok a jobb hátsó padsorban, meglett férfiak szoktak ott ülni. De ha valaki hamarabb ült oda, akkor a férfiak egy paddal előrébb ültek. Úgy is érvényes volt a mise. ☺

A másik szemlélet: ha már valahova tartozol, a köztünk levő szeretet kapcsán is hitre fogsz jutni. Ha már hitre jutottál, ha Krisztus mellett döntöttél, akkor viselkedni is fogsz. Már nem szidod a bírót a meccsen, hanem a csapatodnak fogsz drukkolni. Értjük a különbséget a kettő között? Nekünk nem kritikával és ítélkezéssel kell fogadnunk bárkit is, hanem így.

Káposztásmegyeren hallotam, amikor Tomka Feri atyáék voltak ott, külön emberek voltak arra, hogy fogadják az újakat. Most is így van? Nagyon jó! Valaki mesélte, hogy elment egyszer oda és valaki fogadta, megszólította. Ez egész furcsa – gondolta. Elment még egyszer, akkor is valaki külön fogadta. Azt mondta: Ha harmadszor is megszólít valaki, én itt maradok. Ott maradt.

Ugyanilyen élményem volt Zugligetben, amikor először voltam ott egy taizéi találkozó kapcsán, osztálytársaim jártak oda. A Miatyánknál ketten is nyújtották felém a kezüket. „Jé, itt ennyire szeretnek?” Nyilván mindenkinek megfogták a kezét, de jó érzés volt, hogy ismeretlenül is megtették, befogadást tapasztaltam.

Maradjon előttünk ez a „zöld” példa: gyere úgy, ahogy vagy, itt hitre juthatsz, és akkor majd fogsz viselkedni is. De mi úgy szeretünk, ahogy vagy.

Elhívni valakit könnyű. De csak akkor fog ott maradni, ha ott **barátai** vannak.

Mindenki tartozzon kisebb közösséghez is:

- sejt
- elevation church
- temetésekből felépülő plébánia

Elhívni valakit könnyű, de csak akkor fog ott maradni, ha a barátai is ott vannak. Ez teljesen evidens. Nyilvánvalóan mindenki szeret a barátai körében lenni. Ehhez az kell, hogy ott barátokat találjon.

Alphás tapasztalat, tegnap is megosztottam. Volt egy ember, aki elment egy Alpha vacsorára és morcosan ülte végig az egészet. Mondták, hogy ez az ember ide nem fog többet visszajönni. Következő héten megint morcosan, de ott volt, és utána újra a harmadik héten is. Negyedik héten azt mondta a csoportvezetőnek, hogy következő héten is jön. „Nem azért, mert olyan jó, hanem mert amióta elváltam, ez az egyetlen egy vacsorám a héten, amit társaságban fogyasztok el.” Nem azt néztük, hogy a vicsorgó ember ne jöjjön ide. Hanem, de jó, hogy itt vagy, és szép lassan meg fogsz szelídülni.

Mi következik ebből? Ha barátságokat szeretnénk, lehetőség szerint mindenki tartozzon egy kisebb csoporthoz. Ez az, amit eltanulhatunk más felekezetektől. De van egy katolikus minta is: a sejt-evangelizációról azt hiszem hallottatok az elmúlt napokban. Ott is mindenki tartozik egy kisebb csoporthoz. Nagyon könnyű elveszni a nagy kalapban, de ha hatan-heten vagyunk együtt, akkor egymást számon tudjuk tartani. Tudom, hogy a többiek is ott lesznek, számítanak rám, akkor megyek. A másik példa egy protestáns egyház: Elevation Church. Egy 30 éves fiú alapította Amerikában, nagyjából 30 taggal. 6 év alatt 12.000-re nőtt a gyülekezete. Mi a trükk? Mindenki tartozik egy kisebb csoporthoz és minden csoport gyülekezési helye és ideje fenn van a honlapon. Például a horgászatot kedvelők, tehát a közös hobbi a horgászat. Vagy könyvolvasók, havonta választanak egy könyvet, mindenki elolvassa, havonta találkoznak és átbeszélnek, kinek mi tetszett belőle. Fiatal házaspárok csoportja, férfiak köre, Biblia-olvasó kör. Nyilván van vallásosabb és kevésbé vallásos része, de vasárnap mindannyian találkoznak a gyülekezetben. Az a kulcsa az egésznek, hogy egy házi csoporthoz, egy kisebb csoporthoz tartozzon mindenki, mert ott könnyebb egymásra figyelni. Ott alakulnak a barátságok. Nagyon nehéz szeretni egymást 200-an, de 10-en már lehet!

Egy olyan plébánián, ahol semmilyen élet nem volt, a temetésekből virágzott fel az élet. Ez kicsit morbidan hangzik. De mi történt? Az atya elkezdett azokkal foglalkozni, akik temetést jöttek kérni – talán urnatemető is tartozik a templomhoz, nem emlékszem –, a gyászfeldolgozásban segített nekik és a temetés kapcsán kerültek közelebb. Nem kidobta az embereket, nem befizettette velük a pénzt, hanem úgy fogadta őket: „De jó, hogy itt van. Ki volt ő, akit temetünk? Meséljen róla!” Egész egyszerűen meghallgatta az embereket. Az emberek legnagyobb baja a magány, és ha valahol meghallgatják, szeretik őket, oda szívesen mennek. Tehát akár a temetésekből is fel lehet építeni egy közösséget. Remek evangelizációs alkalmak. Papi lelkiismeret-vizsgálat: hogyan végzem a

temetéseket? Ha egy napon három temetésed van, bízzál egy imaszándékot arra, akit eltemetsz. Ő már úgyis a Jóisten elé kerül. Máris nem lesz közömbös számodra. Lehet, hogy idegen embert temetsz, lehet, hogy nagyon problémásak a rokonok, mert mindenféle mást akarnak. De ők általad fognak találkozni az Egyházzal. Nem mindegy, hogy milyen az első képük. Lehet, hogy eljönnek egy temetésre, egy temetési misére, és azt látják, hogy komolyan, szépen imádkozol értük, és esetleg eljönnek vasárnap is. Vagy egy év múlva, amikor meghívjuk őket az egy éves évfordulóra.

A templom alapvetően egy olyan hely, ahova bárki betérhet. Vajon otthonom-e az Isten háza? Ahogy a 22. zsoltár mondja. Mit tehetünk azért, hogy a hívek ott legyenek és otthon érezzék magukat a templomban?

Az idősek. Mire vágnak az idősek, mi az, ami odavonzza őket a templomba? A fűtés. Ez nagyon profánnak tűnik, de ha valaki egyszer eljön, és a hideg templomban felfázik, két hétig nem látjuk. Ha nem mer eljönni, mert fél, hogy felfázik, több hónapra kiesik a közösségből. Megéri fűteni a templomot. Különböző módszerek, technikák vannak: olcsóbbak és drágábbak. Legyen jó a hangosítás. Van aki már tudja, hogy melyik hangszóró elé üljön, hogy mindent halljon. Nagyon fontos. Egyszer érdemes rááldozni egy nagyobb összeget, és jól megcsináltatni a templom hangosítását. Elérhető mosdó. Nagybátyám, Fábry Sanyi volt egyszer Kaposváron a gimnáziumban egy irodalmi estét tartott. Egy óra után kezdtek páran elszállingózni, csak ennyit mondott: „Látom, az inkontinencia szedi áldozatait.” Hogy ne legyen áldozat szegény inkontinenciával küzdő, jó, ha van a templomunkban egy elérhető, fűtött WC. Kaposfüreden volt a templomban egy helyiség, nagy rendtelenség volt benne. Gondoltam, jó lesz majd kazánháznak, meg WC-nek. Elhívtam Sanyit, adott egy önálló estét a helyi sportszarnokban, voltak 800-an. Legközelebb is hívtam, mikor megint kellett egy kis pénz valamilyen felújításra. Mutattam neki, itt van a budi, amit össze-stand-up-oltál. Az emberek sokkal bátrabban jönnek el a templomba, mert tudják, ha gond van, el tudnak menni a mosdóba.

Aranyos kis történet: helyettesített valaki, és mise közben egy gyerekkel sétál kifelé az apuka. „Ne vigye ki, nem zavar.” Mennek tovább – „Ne vigye ki, nem zavar.” Az apa válaszol: „Pisilni megyünk.” Még jó, hogy volt hova menni.

Akadálymentesítés. Amennyire rajtunk múlik. Jó, ha fel van törve a jég a templom előtt a járdán. Ha síkos az út, az idősök közül van, aki nem indul útnak. Tegyük meg mindent, amit az idősökért megtehetünk.

Családosok. Mire vágnak a családosok? Jó időpontban legyen a mise. Ha lehet, ne vasárnap reggel 8-kor. Nehéz a gyerekekkel elkészülni vasárnap reggel 8-ra, mikor végre alhatnak. A 9, 10, fél 11 sokkal ideálisabb. Néha kényszerpályán vagyunk. Egyrészt a szülők is oda tudjanak figyelni a misére, másrészt ne kelljen kínban érezniük magukat, ha megpisszen a gyerek. Ezt valahogy meg kell oldani. Erre később visszatérek. Ismerek Alaszkában olyan papot, aki szerint 6 éves korig ne is hozzák a gyereket misére. A papi hivatások 60%-a 4 éves kor előtt dől el. Ha addig nem hozták a templomba, akkor el is dőlt. Nemrég mesélte valaki, hogy otthon a 2, 3 és 4 éves gyerekei a dicsőséget dúdolják. Azt máshol nem tanulták meg, csak a templomban. Azt szoktuk kérni a szülőtől, hogy a gyerekének azt engedje meg, amit ha másik húsz gyerek is csinál, akkor se legyen zavaró. Jó, ha van lehetőség kialakítani egy üvegfallal elválasztott, hangszigetelt szobát. Kaposfüreden például ha jó idő van, ki lehet menni, ki van hangosítva a mise.

Fiatalok. Mitől lesz vonzó a szentmise egy fiatal számára? Az igazán megtért embernek teljesen mindegy, hogy milyen a pap, a közösség, van-e prédikáció, van-e zene, mert Jézussal akar találkozni. Én ezt 22 évesen tapasztaltam meg, a legfontosabb az volt, hogy megáldozhassak, az összes többi körülmény teljesen másodlagos volt. De nem mindenki van így ezzel, én is a Jóisten kegyelméből kaptam. Addig teljesen jogos az, hogy nekik szóló prédikáció legyen, ha van kifejezetten ifjúsági mise. Mire kíváncsi, mit szeretne hallani egy 24 éves fiatal? Fontos a zenei világuknak megfelelő liturgikus zene. Az eucharisztikus kongresszus kapcsán tervbe van véve egy átdolgozott, összesített énektár kiadása. Ezzel kicsit megszűrnénk az olyan énekeket, amiktől egy 16 éves kivonul a templomból. Van néhány olyan 19. századi ének, amelyek nagyon szépek, csak nem biztos, hogy a mai embert megszólítják. Olyan válogatást szeretnénk, ami teológiailag és prozódiailag is igényes és lélekemelő. Érdekes bevonni a fiatalokat a szolgálatba, például tarthatnak ministránsfoglalkozásokat. Kell, hogy feladatuk legyen, nagyon szeretik, ha valahol fontosak és oda mennek is, ahol szükség van rájuk. Dicsérni és bátorítani kell őket: De jó, hogy itt vagytok! A híveknek azt szoktam mondani, hogy az autójuk már evangelizál. Valaki elmegy a templom előtt és látja, hogy mennyi autó parkol a környéken, azt kérdezi, mi van itt? Egy embert sem látnak, csak a sok autót. Ha elmész külföldre, melyik vendéglőt választod? Ahova a helyiek járnak, vagy ahol sokan vannak? Ki az, aki be fog ülni egy üres étterembe elsőként? Ezért érdemes csaliembereket beültetni a vendéglőbe. Egy olyan templomba is szívesebben beülnek, ami már tele van, mert ott nem tűnik fel, hogy eggyel többen vagy

kevesebben vannak. Megint egy alaszakai példa. Ha valaki kis késéssel érkezik a templomba, és a pap megáll a prédikációban. Mindenki odanéz... Tehát bátorítani és dicsérni kell őket, megköszönni, hogy ott vannak. Ők az a 10 vagy 8%, akik eljönnek a misére. De jó, hogy itt vagytok, örülök nektek. És higgyétek el, ezzel az órával lesz a legkönnyebb elszámolni a Jóisten előtt. Szoktam mondani, hogy jó befektetés: egy órát adsz a Jóistennek, és cserébe kapsz egy örökkévalóságot. „De hát atya, annyi dolgom van, muszáj dolgozni!” – Melyik jövedelmez így?

A férfiak. Bocsánat a hölgyektől, hogy velük külön foglalkozom. Az a tapasztalatom, hogy ahol sok a nő, onnan elmenekülnek a férfiak. Ahol sok a férfi, oda jönnek a nők is. Ezért kell a férfiakkal külön foglalkozni. Man’s church. Egy protestáns lelkész nő feltette a kérdést: „Hol vannak a templomainkból a férfiak? Ülttem a templomban, rózsaszín falak, csipkés terítő, ez egy férfinak nem vonzó.”

A háttérben a templom látszik a felújítás után, egy 3 gyermekes anyuka azt mondta, ez egy férfiasan szép, letisztult templom. A példában lévő templomot utána átfestették, kidobták a csipkés terítőket, férfiasabbá tették. Ahol a férfiak is jól érzik magukat, ott általában a nők is. Ez az egyik, amit megtehetünk. A misézési stílusunk, az énekek, a szolgálatunk módja is fontos. A három királyokat ünnepeltük vízkeresztkor és mondtam, hogy az aznap délelőtti misén, mivel a három királyok mind férfiak voltak, a férfiak szolgáljanak. Ők olvasták az olvasmányt, a hívek könyörgését és ez így is maradt. Attól kezdve minden vasárnap a délelőtti misén a férfiak szolgáltak, az estin pedig a nők. Igény lett rá, sőt örültek, hogy szolgálhattak. A férfi olyan embertípus, akinek feladatot kell adni, akkor ott marad. A férfi megoldásra van irányítva, ha adunk neki feladatot, szívesen megteszi. Színek, formák, feladatok! Ezek a férfiaknak vonzók. A misén kívül is kell velük foglalkozni, például zárandokolni.

Gyerekek. Nálam alapszabály volt, hogy a gyerekeknek minden 5 percben kelljen valamit csinálni. Nem is várhatjuk el, hogy 50 percig csendben üljenek. Az idősebbek azt mondják, hogy az ő idejükben nyugton kellett ülni egész misén. Szegény gyerekek. Mit tehetünk? Ez is saját példa, mindenki alkalmazza úgy, ahogyan szeretné. Mise elején bevonulunk, leülünk, a gyermekmisén csak egy olvasmány szokott lenni, teljesen rendhagyó módon. A zsoltár alatt a gyerekek kapnak egy gyertyát, felállnak az oltár elé és tartják az evangélium alatt. A prédikációban általában őket szoktam kérdezgetni. Ez a legnehezebb fajta prédikáció, mert néha bevisznek a „málnásba”. Tudd, hogy milyen kérdéssel hova akarsz eljutni, és így be lehet vonni őket. Néha annyira bölcssek. Például amikor Bartimeus története volt az evangélium. „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!” – és a többiek leintik,

hogy: „Hallgass! Nem hozzád jött!” Kérdeztem a gyerekektől, hogy mit gondolnak, miért csitították a népek? A 4 éves Gergő válasza: „Mert nem illett a képbe.” Ez egy másfél órás prédikáció lenne, annyira stimmel. És nekünk ki nem illik a képbe? Lehet tovább vinni. Néha fantasztikus humorral válaszolnak. Érdemes őket lekötöni. Az utolsó 3 perc a felnőtteknek szól, de ők is élvezik, amikor a gyerekekkel beszélgetek, mert azt (is) megértik. A prédikáció után, a szaléziaktól vett ötlet alapján kiosztunk egy rajzot az evangéliumról. A gyerekek mindig a hívek könyörgése után hozzák a kiszínezett rajzokat és viszik el az újat. Azt kiszínezik a következő héten, és visszahozzák, majd időről-időre összefűzve visszaadjuk egy albumban, ráírva, hogy „XY szentképkészítő mester”. Néha december 6-án Szent Miklós püspök szokta visszaadni az összefűzött albumokat. A szaléziaktól lehet ezeket a rajzokat elkérni. Gyakorlatilag 3 év alatt, mire a rajzok körbeérnek, ki is kopik az a generáció, amelyik színezt. A felajánlásakor kijöhetnek a gyerekek és mindenki kap egy csengőt. Először ki voltak készítve a csengők a lépcsőre, aztán amikor a mise kezdetétől elkezdődött a szabadrablás, akkor rájöttünk, hogy csak akkor kell kihozni a csengőt, amikor használni is kell, mert különben végig csilingelik az egész misét. Ezt is nagyon szeretik a gyerekek. Amikor a főministráns csenget, akkor ők is csengetnek vele együtt. Az áldozás előtt a még nem elsőáldozott gyerekeket hívom áldásért. Azok a gyerekek is kapnak áldást, akiket a szüleik nem tudnak a padban hagyni. A Kaposvári Egyházmegyében nincs erre vonatkozó szabályzat. Így tehát ők is részesei ennek a communionnak. Áldozás elején a gyerekeket áldoztatom, utána a többieket. Amelyik gyereket nem engedik kijönni egyedül, jön a szüleivel. Itt is van egy mozgás a gyerekek számára. Miatyánknál pedig megfogják egymás kezét. Gyakorlatilag minden 5 percben kell valamit csinálni. Ez miért jó? Mert a gyerek le van kötve a misében, és a szülő is oda tud figyelni. Amíg arra kell figyelnie, hogy a gyereket csitítsa, nehéz lehet lelkileg ott lenni a misén. Nagyon hálásak ezért a fiatal szülők, és ha szeretném őket a templomban látni, akkor szeretni kell a gyerekeket. Úgy hallottam, nemrég Ferenc pápa azt mondta egy misén, amikor az egyik gyerek sírt: „Akit zavar, az menjen ki.” Nyilván van az a határ, amikor ki lehet vinni a gyereket, ha már nagyon sír, nincs joga elvenni mások figyelmét, de ez egy jó hozzáállás. Ők a jövő záloga.

Mindannyian. És mi mindnyájan mire vágyunk, amikor misére megyünk? Nem arra, hogy leszidjanak, hanem, hogy kapjunk egy mosolyt, az mindent megér, tényleg ennyin múlik és mosolyból jut bőven. Rámosolyogni az emberekre: de jó, hogy itt vagytok, olyan jó együtt ünnepelni. Akkor legközelebb is szívesen fog jönni.

A virágzó közösség alapja a személyes Krisztus-kapcsolat.

- misében
- szentségimádásban
- közösségben
- ezekre lehetőséget kell adni
- A pap hozzáállásán sok múlik, de nem minden.

Minden közösség alapja, hogy tagjainak személyes kapcsolata legyen Krisztussal. Virágzó közösségként itt van ez a kerék. Az agy Krisztus, a mindent befutó küllők a hívek, akiknek személyes

Krisztus-kapcsolatuk van, de ott van az abroncs, ahol találkoznak a küllők. Minden egyes kereszténynek, minden templomba járónak élő kapcsolata legyen. Az a keresztény, akinek élő Krisztus-kapcsolata van. Ha közös ez a kincsünk, sokkal könnyebben értünk egymással is szót. Nem elég vallásosnak lenni, hanem hívőnek, Isten-kapcsolatban élőnek kell lenni. Ekkor lesz egységes ez az egész közösség. Hogyan tudjuk ebben segíteni a híveket?

Szentmisében. Nagyon érdemes egyszer-egyszer magyarázott misét tartani. Azt tapasztalom az Alpha hétvégén, ahol van ilyen szentmise, hogy a segítők is, akik sok éve járnak misére, annyi újat hallannak. Sokan lemaradtak a film elejéről. Miért is vagyunk itt? Így szoktuk meg... Néha belegondolok szegény katekumenjeink helyzetébe, amikor látják az idős néniket, hogy nem tudnak letérdelni, nehezen mozognak, pukedli térdhajlítást lesnek el tőlük, és azt hiszik, így kell csinálni. Fontos jól megtanítani és tudatosítani, mit hogyan kell eredetileg csinálni, a szentmisében mit miért teszünk. Az Eukarisztikus Kongresszusra készülve valószínűleg lesz egy olyan tematikus év, amelyben végig lehet magyarázni a misét részenként egy éven keresztül. Biztos vagyok benne, hogy nem a formákat kell változtatni, hanem meg kell tölteni a formákat tartalommal. Érthetővé kell tenni a szimbolikát, magyarázni a liturgiát.

Szentségimádásban. Olyan jó lenne, ha minden templom nyitva lenne egész nap. Amikor felújítottuk a kaposfüredi templomot, mondtam a híveknek, hogy azzal hálálhatjuk meg a Jóistennek, hogy ilyen szép templomunk van – ráadásul padlófűtéssel, meleg van benne –, hogyha használjuk. Régi vágyam volt, hogy egész nap legyen szentségimádás. 3 hónap alatt összegyűlt hetvenvalahány név, akik közül 56-an vállalták azt, hogy fix órában ott vannak a templomban és még tizenvalahányan mondták, hogy ha kell, jönnek. Így hétfőtől péntekig reggel 7-től az esti miséig állandó szentségimádás van, minden órában van ott valaki. A szentély el van választva egy riasztóval (oda van írva, hogy ne menjen tovább, riasztóval védve). Sokan mondták, hogy a legjobb órájuk az egész héten az az 1 óra csend, amit Isten házában töltenek. A híveket szeretném buzdítani, hogy rágják a plébánosuk fülét, a plébánosok meg keressék a lehetőségét annak, hogy akár egy külön szentségimádó kápolnában, akár a főoltáron, legyen lehetőség szentségimádásra. A kongresszusra készülve szeretnék egy olyan telefonos applikációt készíteni, aminek a szentségimádás lenne a fő profilja. Én most itt vagyok, ilyen GPS koordinátákkal, hol van hozzám legközelebb nyitott templom, ahol van szentségimádás és a BKK futárral (Budapesten) hogy jutok oda. Ez országos lenne. Kérem, akinél van szentségimádás, az regisztráljon a www.szentszegimadas.hu oldalra. Így találtam múltkor is szentségimádást éppen a Margit körúton. Örömmel vettem észre, hogy az esti mise után volt szentségimádás, oda tudtam elmenni. Nagyon jó lenne, ha Budapesten egy központi helyen legalább egy templom lenne, ahol éjjel-nappal van szentségimádás. Nagyon fontos, hogy az embereket megtanítsuk imádkozni. Lehet szentségimádó iskolát tartani. Erre is van egy kidolgozott anyaga az Emmanuel közösségnek. Hogyha az embereket megtanítjuk imádkozni, akkor hiszem azt, hogy ez nagyon nagy gyümölcsöt fog hozni. Ahol van állandó szentségimádás, annak köszönhetően elkezd növekedni a közösség. Erre Franciaország a legjobb példa, amely lelki szempontból olyan, mint egy nagy sivatag, de melyben oázisok vannak. Az oázisok olyan megújult közösségek, ahol az Eucharisztia van a központban. Ez egyszerűen vonzza az embereket. Kisvárosban, nagyvárosban, mindenütt. Hiszem azt, hogy az eucharisztikus közösség valóban gyümölcsöt fog teremni. Ehhez viszont nekünk lehetőséget kell adni. A pap hozzáállásán sok múlik, de nem minden. Ha van igény a hívek részéről, egy akolitussal meg lehet oldani, aki kihelyezi és a végén elteszi az Oltáriszentséget. Napközben nagyon sokan be tudnak menni imádkozni akár néhány percre, annak köszönhetően, hogy nyitva a templom.

Végül összefoglalóan: közösségeink akkor tudják beteljesíteni missziós küldetésüket, ha legalább ilyen szélesre van tárva a kapu; ha Krisztus-központúak; ha szeretetteljesek; ha barátság alapúak; ha eucharisztikusak; ha befogadók; és mind egyénileg, mind közösen evangelizáló lelkületűek. „Arról tudják meg rólatok, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” Kell lehetőséget találnunk arra, hogy szeressük egymást! Ezek után nincs más hátra, minthogy reménnyel, vízióval figyeljük a Szentlélek indításait. Köszönöm a figyelmeteket!

